

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра здоров'я людини та фізичної терапії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації

проф. Гаврилюк С. В.

Протокол № 2 від 18.10. 2017 р.

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
«Латинська мова і медична термінологія»
підготовки бакалавра
спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія
освітньої програми (спеціалізації) 227 Фізична терапія, ерготерапія

Луцьк – 2017

Програма навчальної дисципліни «Латинська мова і медична термінологія» підготовки бакалавра, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія», за освітньої програмою 227 «Фізична терапія, ерготерапія»

Розробник: Шустер Л.А., викладач вищої категорії, методист Луцького базового медичного коледжу

Рецензент: Андрійчук О.Я., доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор кафедри здоров'я людини та фізичної терапії

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри здоров'я людини та фізичної терапії

протокол № 2 від 25.09 2017р.

Завідувач кафедри: Лех Ю.Є. (підпис) (Лех Ю.Є.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету _____

протокол № 2 від 11.10 2017р.

Голова науково-методичної комісії факультету Мудрик Ж.С. (підпис) (Мудрик Ж.С.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	22 Охорона здоров'я 227 Фізична терапія, ерготерапія	Нормативна
Кількість годин/кредитів 90 / 3		Рік навчання <u>1</u>
		Семестр <u>1-ий</u>
		Лекції <u>-</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>-</u> год.
ІНДЗ: €		Лабораторні <u>36</u> год.
		Індивідуальні <u>-</u> год.
	Самостійна робота <u>48</u> год.	
	Консультації <u>6</u> год.	
	Форма контролю: залік	

Таблиця 2

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	22 Охорона здоров'я 227 Фізична терапія, ерготерапія	Нормативна
Кількість годин/кредитів 90 / 3		Рік навчання <u>1</u>
		Семестр <u>1-ий</u>
		Лекції <u>-</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>-</u> год.
ІНДЗ: €		Лабораторні <u>16</u> год.
		Індивідуальні <u>-</u> год.
	Самостійна робота <u>62</u> год.	
	Консультації <u>12</u> год.	
	Форма контролю: залік	

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Курс латинської мови в структурі сучасної медичної освіти допомагає в підготовці кваліфікованого спеціаліста, формуванні його професійної мовної культури. Для успішної роботи в галузі медицини спеціалістові необхідно правильно розуміти і точно, грамотно використовувати спеціальну медичну термінологію.

Клінічна термінологія — це всі ті терміни, з якими студент-медик постійно зустрічається на заняттях різних клінічних дисциплін.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

Студенти повинні бути компетентними у таких питаннях:

- латинський алфавіт;
- правила читання букв і буквосполучень;
- елементи граматики, потрібні для оволодіння медичною термінологією на написання рецепта;
- близько 600 слів і словотворних елементів;
- читати та писати латинською мовою, перекладати з рідної мови на латинську та з латинської на рідну певні медичні терміни;
- грамотно читати рецепти, перекладати їх з рідної мови на латинську і навпаки;
- конструювати клінічні терміни з терміноелементів.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни денної форми навчання представлена у таблиці 3.

Таблиця 3

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Фонетика та морфологія					
Тема 1. Вступ. Латинський алфавіт. Поняття про звуки.	5		2		3
Тема 2. Правила читання буквосполучень. Наголос.	5		2		3
Тема 3. Словотвір. Структура медичних термінів.	5		2	3	
Тема 4. П'ять відмін іменників. Іменники I відміни. Неузгоджене означення.	5		2	3	
Тема 5. Дієслово. Наказовий спосіб.	5		2	3	
Тема 6. Вживання умовного способу дієслова у рецептурі.	5		2	3	
Тема 7. Іменники II відміни.	5		2	3	
Тема 8. Прикметники першої групи.	5		2	3	

Узгодження прикметників з іменниками.					
Тема 9. Рецепт. Структура і форма. Латинська частина рецепта.	5		2	3	
Тема 10. Основні рецептурні скорочення. Додаткові написи на рецептах.	5		2	3	
Тема 11. Іменники III відміни чол. і жін. роду. Типи відмінювання.	5		2	3	
Тема 12. Іменники III відміни середнього роду. Особливості відмінювання іменників III відміни.	5		2	3	
Тема 13. Латинська клінічна номенклатура.	5		2	3	
Тема 14. Прикметники другої групи.	5		2	3	
Тема 15. Іменники IV і V відмін.	5		2	3	
Тема 16. Ступені порівняння прикметників.	5		2	3	
Тема 17. Клінічна термінологія.	5		2	3	
Тема 18. Прислівники і займенники у рецепті. Числівник.	5		2	3	
Разом за модулем 1	90		36	48	6
Всього годин:	90		36	48	6

Структура навчальної дисципліни денної форми навчання представлена у таблиці 4.

Таблиця 4

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Фонетика та морфологія					
Тема 1. Вступ. Латинський алфавіт. Правила читання. Наголос.	23		4	16	3
Тема 2. Словотвір. Структура медичних термінів.	23		4	16	3
Тема 3. Рецепт. Структура і форма. Латинська частина рецепта.	22		4	15	3
Тема 4. Клінічна термінологія.	22		4	15	3
Разом за модулем 1	90		16	62	12
Всього годин:	90		16	62	12

5. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Дисципліна складається з одного змістового модуля та її вивчення не передбачає виконання ІНДЗ. У цьому випадку підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 40 балів);
2. модульну контрольну роботу (максимум 60 балів).

Таблиця 5

Поточний контроль (мах = 40 балів)							Модульний контроль (мах = 60 балів)	Загальна кількість балів
Модуль 1							Модуль 1	
Змістовий модуль 1							МКР 1	
Т1-3	Т4-6	Т7-9	Т10-12	Т13-15	Т16-18	індз	60	100
6	6	6	6	6	6	4		

Шкала оцінювання

Таблиця 6

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 - 74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. *Закалюжний М.М. та ін.* Латинська мова і основи медичної термінології: Підручник. — Тернопіль: Укрмедкнига, 1999.
2. *Олійник Р., Кінаш В.* Латинська мова — Львів, 2001.
3. *Шевченко ЄМ.* Латинська мова і основи медичної термінології. Навч. посібн. — К.: Вища шк., 1999.
4. *Дюбенко К А.* Анатомічний українсько-латинсько-англійський словник-довідник. — К.: Довіра, 1997.

5. *Присяжнюк М.С.* Російсько-український медичний словник. — К.: КМ Academia, 1995.

6. *Шапкин Е.И.* Русско-украинско-английский медицинский словарь. — Х.: Консум, 1998.

7. *Янков А.В.* Посібник для практичних занять з латинської мови: медична термінологія. — К.: Здоров'я, 1994.

7. ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ ДО ЗАЛІКУ:

1. Латинський алфавіт.
2. Правила читання букви С. Приклади.
3. Правила читання буквосполучень грецького походження з у. Приклади.
4. Правила читання дифтонгів. Приклади.
5. Головні правила латинського наголосу. Приклади.
6. Поділ дієслів на дієвідміни.
7. Утворення наказового способу. Приклади.
8. Назвати дієслівні форми, уживані в рецепті.
9. Визначення відміни іменника. Приклади іменників п'яти відмін.
10. Визначення основи іменників. Приклади.
11. Визначення роду іменників.
12. Словникова форма іменників. Приклади іменників п'яти відмін.
13. Відмінювання іменників I відміни. Приклади.
14. Неузгоджене означення. Приклади.
15. Назвати основні правила виписування рецепта, його латинської частини.
16. Словотворення в латинській мові.
17. Відмінювання іменників II відміни. Приклади.
18. Назвати особливості іменників III відміни.
19. Знаходження основи нерівноскладових іменників III відміни.
20. Часткові відрізки (частки) у назвах лікарських речовин і препаратів.
21. Прикметники першої групи та їх узгодження з іменниками. Приклади.
22. Прикметники другої групи та їх узгодження з іменниками. Приклади.
23. Назви оксидів і кислот. Приклади.
24. Назви солей. Приклади.

25. Назви захворювань і патологічних процесів. Приклади.
26. Іменники IV відміни. Словникова форма. Приклади.
27. Іменники V відміни. Особливості виписування зборів в рецепті.
28. Утворення вищого та найвищого ступенів прикметників, їх відміювання.

Приклади.

29. Рахунок до 10. Числівники 100, 1000.
30. Грецькі числівники-префікси в медичній термінології.
31. Займенники в медичних виразах.
32. Прислівники в рецепті.
33. Особливості відміювання іменників середнього роду в усіх відмінах.

Приклади.